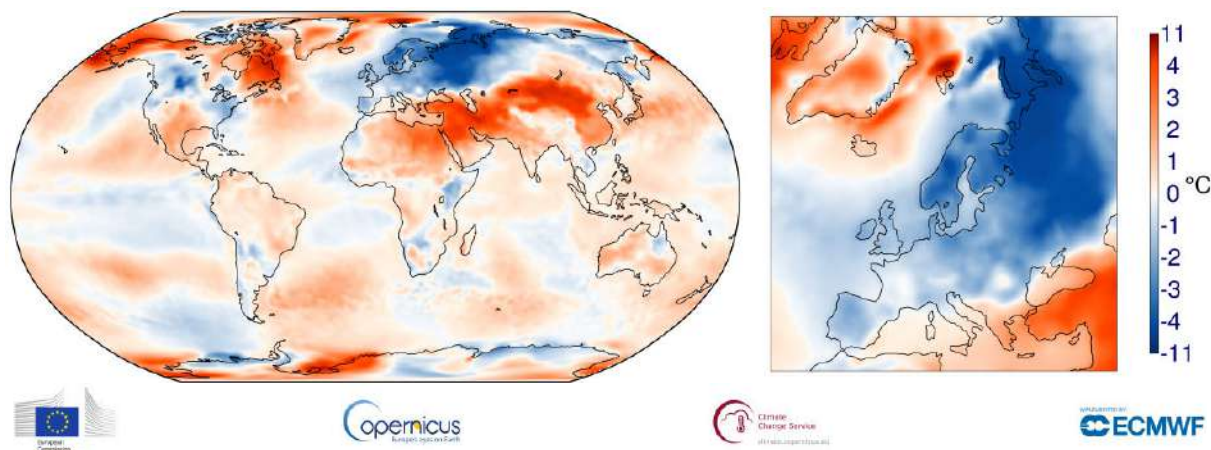

PODNEBNE RAZMERE V EVROPI IN SVETU V MARCU 2018

Climate in the World and Europe in March 2018

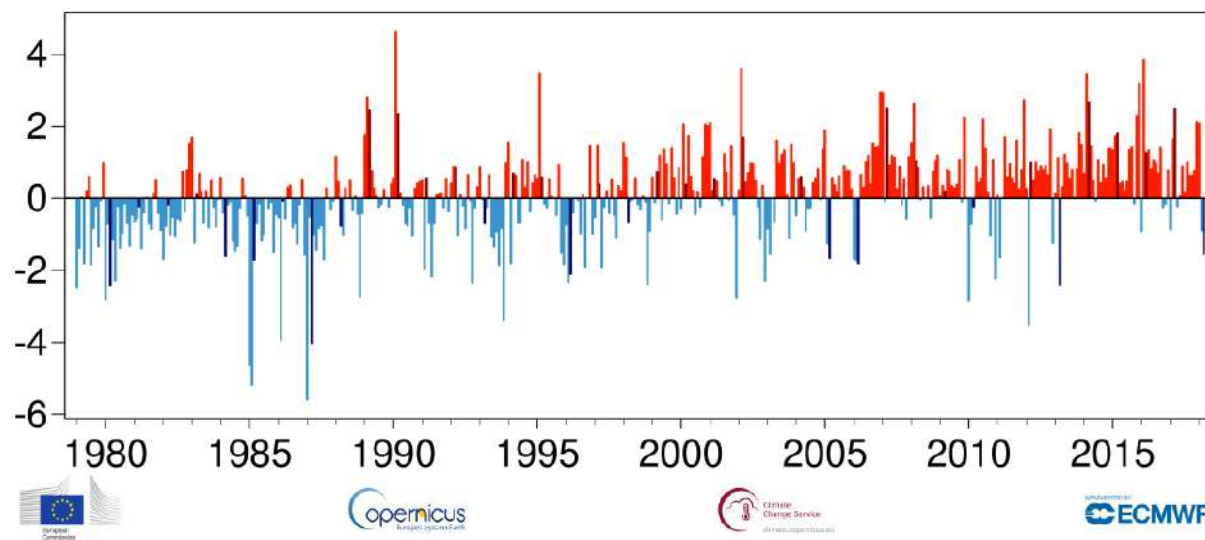
Tanja Cegnar

Na kratko povzemamo podatke o podnebnih razmerah v marcu 2018 v svetu in Evropi, kot jih je objavil Evropski center za srednjeročno napoved vremena v okviru projekta Copernicus – storitve na temo podnebnih sprememb.

Slika 1. Odklon temperature marca 2018 od marčevskega povprečja obdobja 1981–2010 (vir: Copernicus, ECMWF)

Figure 1. Surface air temperature anomaly for March 2018 relative to the March average for the period 1981–2010. Source: ERA-Interim (Credit: ECMWF Copernicus Climate Change Service).

Slika 2. Odklon evropske povprečne mesečne temperature od povprečja obdobja 1981–2010, marčevski odkloni so obarvani temneje (vir: Copernicus, ECMWF).

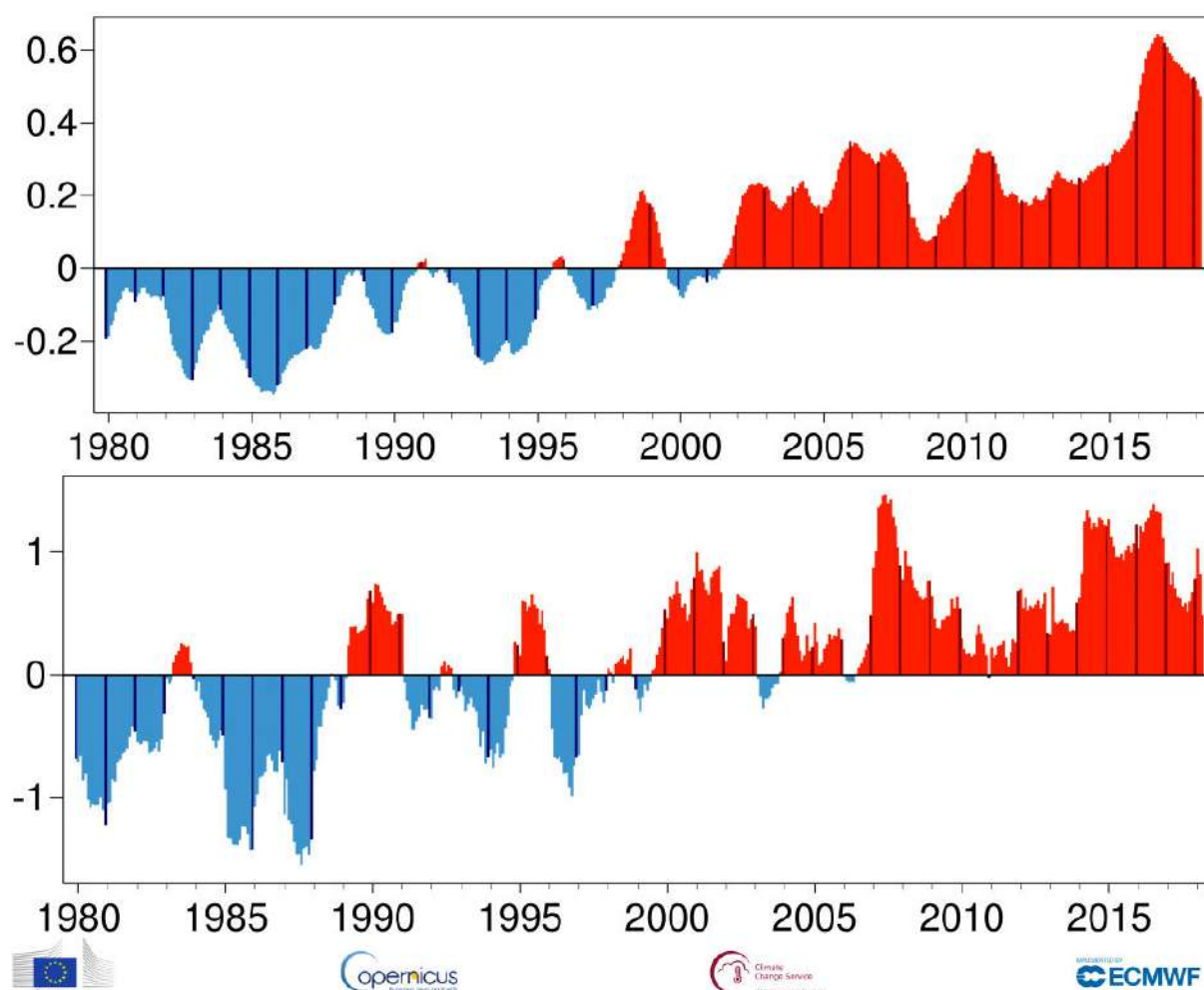
Figure 2. Monthly European-mean surface air temperature anomalies relative to 1981–2010, from January 1979 to March 2018. The darker coloured bars denote the March values. Source: ERA-Interim (Credit: ECMWF Copernicus Climate Change Service).

Marec 2018 je bil hladnejši od povprečja obdobja 1981–2010 (slika 1) v pretežnem delu Evrope. Le na skrajnem severu in daljnem jugovzhodu Evrope je bilo topleje kot običajno. Deli Arktičnega oceana so

bili opazno toplejši kot običajno, hladneje kot običajno pa je bilo nad Barentsovim in Karskim morjem. Morski led je nastal severno in zahodno od Nove zemlje.

Opazno nad dolgoletnim povprečjem je bila marčevska temperatura na območju, ki je segalo iznad severovzhodne Afrike preko Bližnjega vzhoda nad Kitajsko in Indijo. Topleje kot običajno je bilo tudi v Mehiki, na Aljaski in na območju zahodno od Beringove ožine nad severovzhodno Rusijo, severovzhodno Kanado in delih Ameriškega jugozahoda, Antarktiko in Avstralijo.

Občutno hladneje kot običajno je bilo nad severozahodno Rusijo. Negativen je bil temperaturni odklon tudi nad večino severne Rusije, na severu ZDA in južni Kanadi. Razmeroma hladno vreme se je nadaljevalo nad osrednjim in vzhodnim tropskim Tihim oceanom, negativen je bil temperaturni odklon tudi nad nekaterimi drugimi tropskimi in subtropskimi oceanskimi območji. Nadpovprečna je bila temperatura nad izventropskimi oceani južne poloble in nad severnim Tihim oceanom. Hladneje kot običajno je bilo na jugozahodu Južne Amerike. Nadpovprečno toplo je bilo nad osrednjim severnim Atlantikom, a hladnejši kot običajno je bil Atlantik ob obali zahodne Evrope.

Slika 3. Tekoče dvanajstmesečno povprečje odklona svetovne (zgoraj) in evropske (spodaj) temperature v primerjavi s povprečjem obdobja 1981–2010. Temneje so obarvana povprečja za koledarsko leto (vir: Copernicus, ECMWF).

Figure 3. Running twelve-month averages of global-mean and European-mean surface air temperature anomalies relative to 1981–2010, based on monthly values from January 1979 to March 2018. The darker coloured bars are the averages for each of the calendar years from 1979 to 2017. Source: ERA-Interim (Credit: ECMWF Copernicus Climate Change Service)

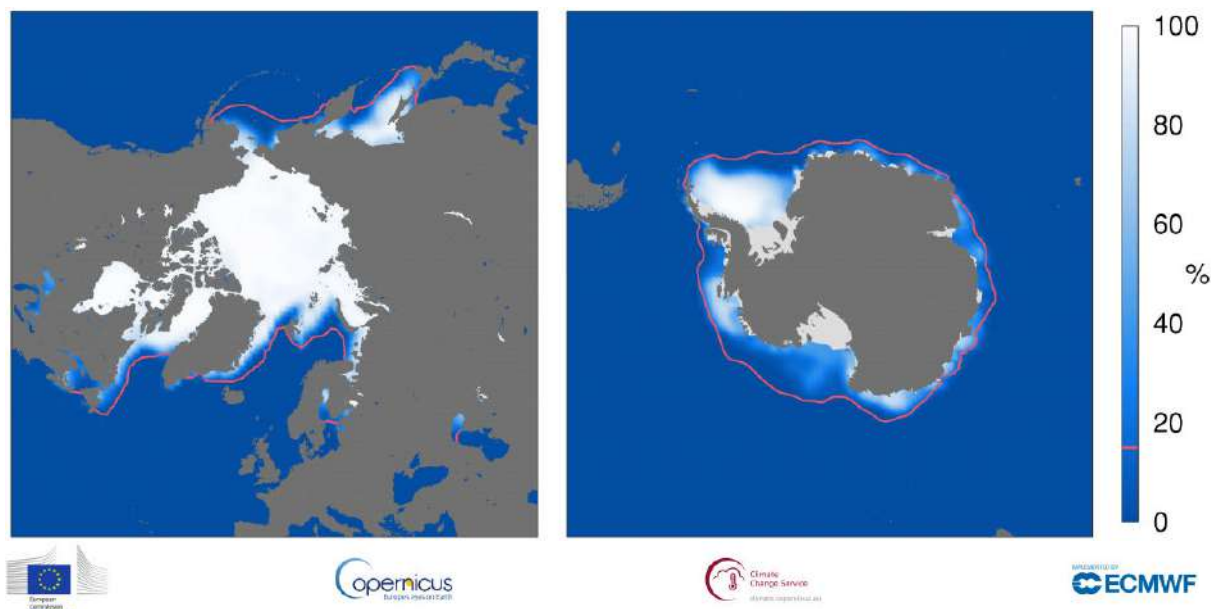
Povprečna temperatura Evrope je bolj spremenljiva od svetovne povprečne temperature. V evropskem povprečju (slika 2) so največji odkloni opazni v zimskem času, ko se lahko vrednosti iz meseca v mesec močno razlikujejo. Februarja in marca 2018 je bila mesečna temperatura v Evropi podpovprečna. V tem stoletju je bil le marec 2013 hladnejši od letošnjega. Podobno hladna kot letošnji sta bila v Evropi marca 2005 in 2006. Najtoplejše dvanajstmesečno obdobje v Evropi je bilo od julija 2006 do junija 2007 z odklonom blizu 1,5 °C.

V svetovnem merilu je bil marec 2018 pomembno toplejši od dolgoletnega povprečja, vendar ne tako izrazito kot marca 2016 in 2017. Kljub temu je bil v skladu z naraščajočim trendom temperature, ki je 0,18 °C na desetletje. Marec 2018 je bil:

- več kot 0,4 °C toplejši od marčevskega povprečja obdobja 1981–2010;
- tretji najtoplejši marec doslej, vendar komaj opazno toplejši od marcev 2002 in 2010;
- več kot 0,3 °C hladnejši od doslej najtoplejšega marca, ki je bil leta 2016.

Najtoplejši in drugi najtoplejši meseci so bili v obdobju od oktobra 2015 do decembra 2017.

Morski led

Slika 4. Ledeni morski pokrov marca 2018. Roza črta označuje rob povprečne površine ledu v obdobju 1981–2010 (vir: ERA-Interim, Copernicus, ECMWF).

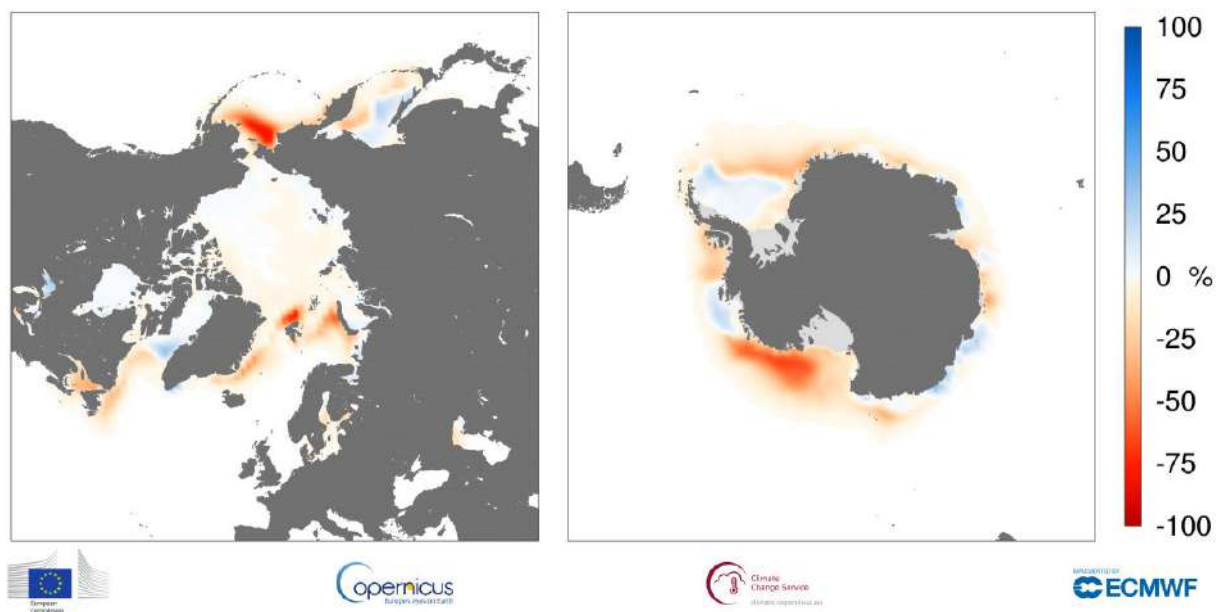
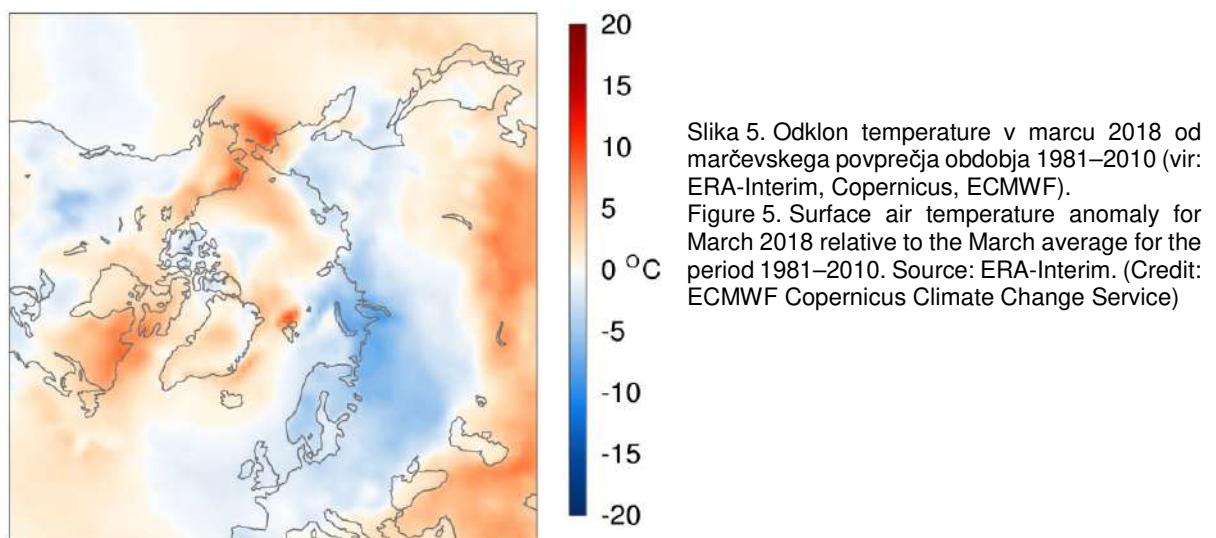
Figure 4. Sea-ice cover for March 2018. The pink line denotes the climatological ice edge for March for the period 1981–2010. Source: ERA-Interim (Credit: ECMWF Copernicus Climate Change Service)

V splošnem je morski led marca 2018 prekrival manjše območje kot v marčevskem povprečju obdobja 1981–2010.

Površina antarktičnega morskega ledu je bila marca manjša precej kot običajno. Led večinoma ni segal tako daleč proti severu kot je za marec običajno, to je bilo najbolj opazno na zahodu Amundsonovega morja in na vzhodu Rossovega morja. Nadpovprečno veliko morskega ledu je bilo na Shackeltonovi ledeni polici, na zahodu Weddillovega morja in na obalah vzhodnega Amundsonovega morja.

Povezava med temperaturo površine in odkloni površine morskega ledu oslabi v času lokalnega poletja. Tako je bilo tudi na Antarktiki marca 2018.

Arktični led ni segal tako daleč proti jugu kot običajno, najbolj je bilo to opazno v Beringovem morju, severno od Svalbarda in zahodno od otoka Nova zemlja. Na nekaj manjših območjih je bilo ledu več kot običajno.

Slika 6. Odklon ledenega morskega pokrova v marcu 2018 od marčevskega povprečja obdobja 1981–2010 (vir: ERA-Interim, Copernicus, ECMWF).

Figure 6. Sea-ice cover anomaly for March 2018 relative to the March average for the period 1981–2010. Source: ERA-Interim (Credit: ECMWF Copernicus Climate Change Service)